

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 48 • nr. 4 • april 2012 • €1,75 • www.sp.nl

DE SP VERHUIST

VAN:

VIJVERHOFSTRAAT 65, ROTTERDAM

NAAR:

SNOUCKAERTLAAN 70
3811 MB AMERSFOORT

Tel. (088) 243 55 55

SP-partijkantoor verhuist

- De Arena, het Malieveld en het Plein vol
- Eerste SP-wet is een feit!
- De voedselbank als reddingboei

‘IK VIND HET GEBOUW ERG BIJ JULLIE PASSSEN’

2010: ‘Het werd niet voor niks *de bunker* genoemd’.

2012: ‘We wilden zeker niet een braaf gebouw’.

Op 15 juni is de officiële opening van het nieuwe partijbureau in Amersfoort. Maar wie heeft het gebouw ontworpen? Welke problemen deden zich voor? En heerst er tevredenheid over het bouwproces en het resultaat?

We zitten aan een tafeltje in de felle lentezon. Plaats van ontmoeting is het terras van café-restaurant Amershof aan de Snouckaertlaan in Amersfoort. De lokaliteit heeft twee jaar dienst gedaan als plek van samenkost van de stuurgroep die de begeleiding van de aankoop en de verbouw van het nieuwe partijbureau namens de partij verzorgde. Het gebouw, een voormalig Rabobank-kantoor, ligt op honderd meter afstand en is vanaf het terras goed te zien.

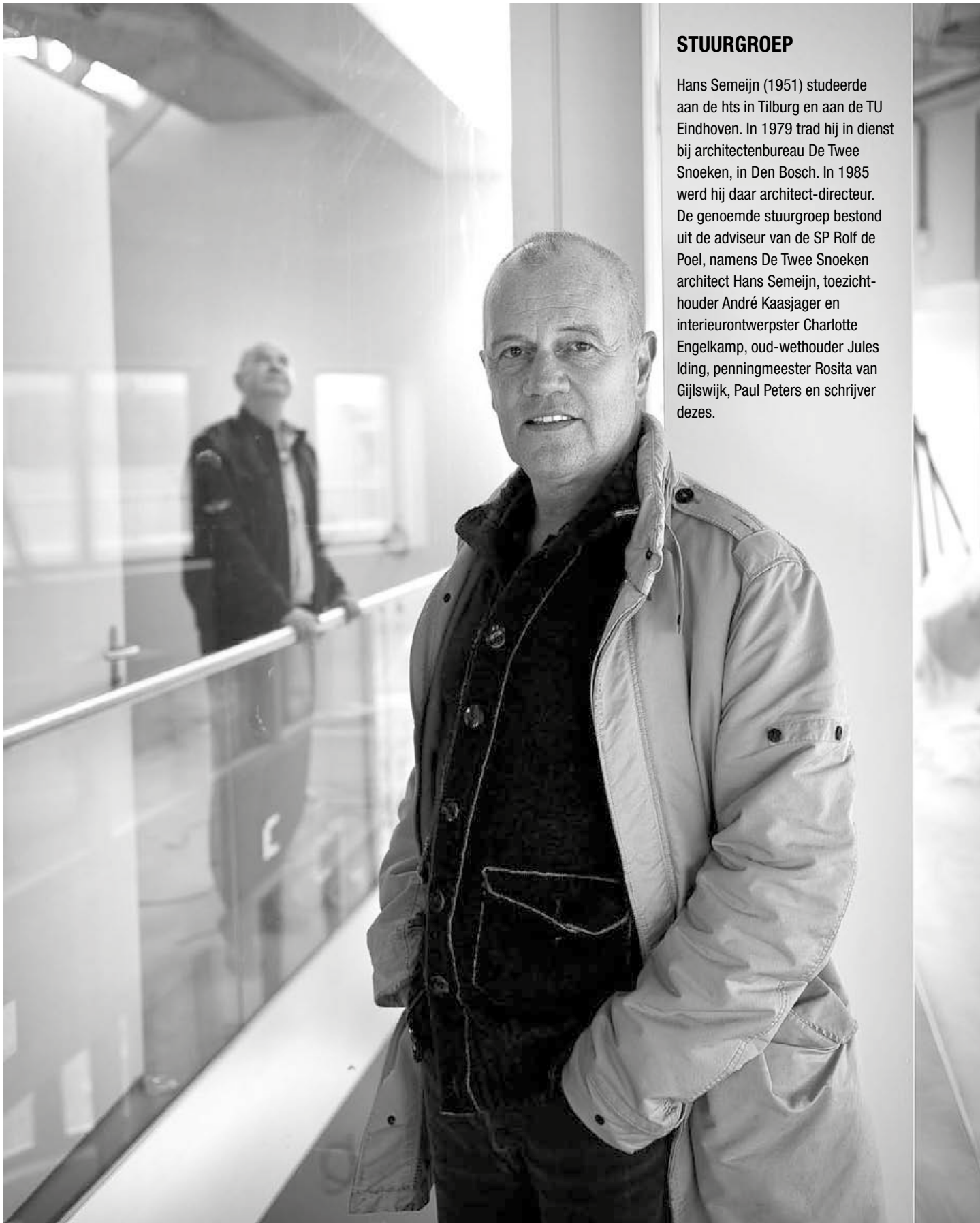
› Het gebouw uit de jaren zeventig is van de architect Leo Heijdenrijk. Hij rekende zich tot de Hollandse structuralisten. ‘Dat zegt me eerlijk gezegd niet veel.’

› Het gebouw bestond eigenlijk helemaal uit beton.

‘Ja. Het was echt een product uit de jaren zeventig: in de fabriek geprefabriceerde constructiebouw. Het ging toen vooral om snel bouwen. Dat kon je ook zien aan de details. De schuin aflopende gevelplaten bijvoorbeeld. Die zou je uit technisch oogpunt niet verwachten, maar als je aan het ontkisten denkt wel. Ook naar de duurzaamheid en het onderhoud van het gebouw is slecht gekeken.’

› Toen we hier twee jaar geleden voor het eerst waren, zag je het toen al meteen zitten met dit gebouw?

‘Nou, het was zo lelijk dat ik ervan schrok.’

STUURGROEP

Hans Semeijn (1951) studeerde aan de hts in Tilburg en aan de TU Eindhoven. In 1979 trad hij in dienst bij architectenbureau De Twee Snoeken, in Den Bosch. In 1985 werd hij daar architect-directeur. De genoemde stuurgroep bestond uit de adviseur van de SP Rolf de Poel, namens De Twee Snoeken architect Hans Semeijn, toezicht-houder André Kaasjager en interieurontwerpster Charlotte Engelkamp, oud-wethouder Jules Iding, penningmeester Rosita van Gijlswijk, Paul Peters en schrijver dezes.

foto Bram Petraeus

Ik wist in eerste instantie echt niet wat ik ermee aan moest. En dan heb ik het over de eerste kennismaking met de buitenkant. Ik dacht: alle gevelplaten eraf, zodat we een betonconstructie overhouden en dan

opnieuw beginnen. Maar toen wij naar binnen gingen, ging er een wereld voor me open. Door de transparantie naar buiten toe en de openheid van de plattegronden, zag ik meteen mogelijkheden. Zeker ook door

de splitlevel-opzet (verspringende verdiepingen aan de twee kanten van het trappenhuis –JM) en de constructie van het gebouw begon ik de verbouw steeds meer als een uitdaging te zien.'

‘Dat is toch waar de SP voor staat: transparantie’

› Van binnen oké, maar van buiten was het nog steeds niet om aan te zien. Het gebouw werd niet voor niks ‘de bunker’ genoemd.

‘Er zijn allerlei voorstellen langsgekomen: met strekkenmetalen, met baksteen, en uiteindelijk wat het geworden is. We wilden zeker niet een braaf gebouw. Langzaam ontstond het idee om het gebouw in te pakken en te stukadoren. Ook dan heb je de mogelijkheid het gebouw een heel ander aanzien te geven. Je loopt dan wel snel tegen andere problemen aan, bijvoorbeeld de kwetsbaarheid van de gevel. Voor het begane grondniveau aan de Stationsstraat moesten we dus iets anders bedenken. En dat is uiteindelijk de hoge plint van natuursteen geworden.’

› Daarmee was er een oplossing voor de buitenkant, maar je besloot ook nog een vide te maken en een verticale opening naar buiten bij het trappenhuis.

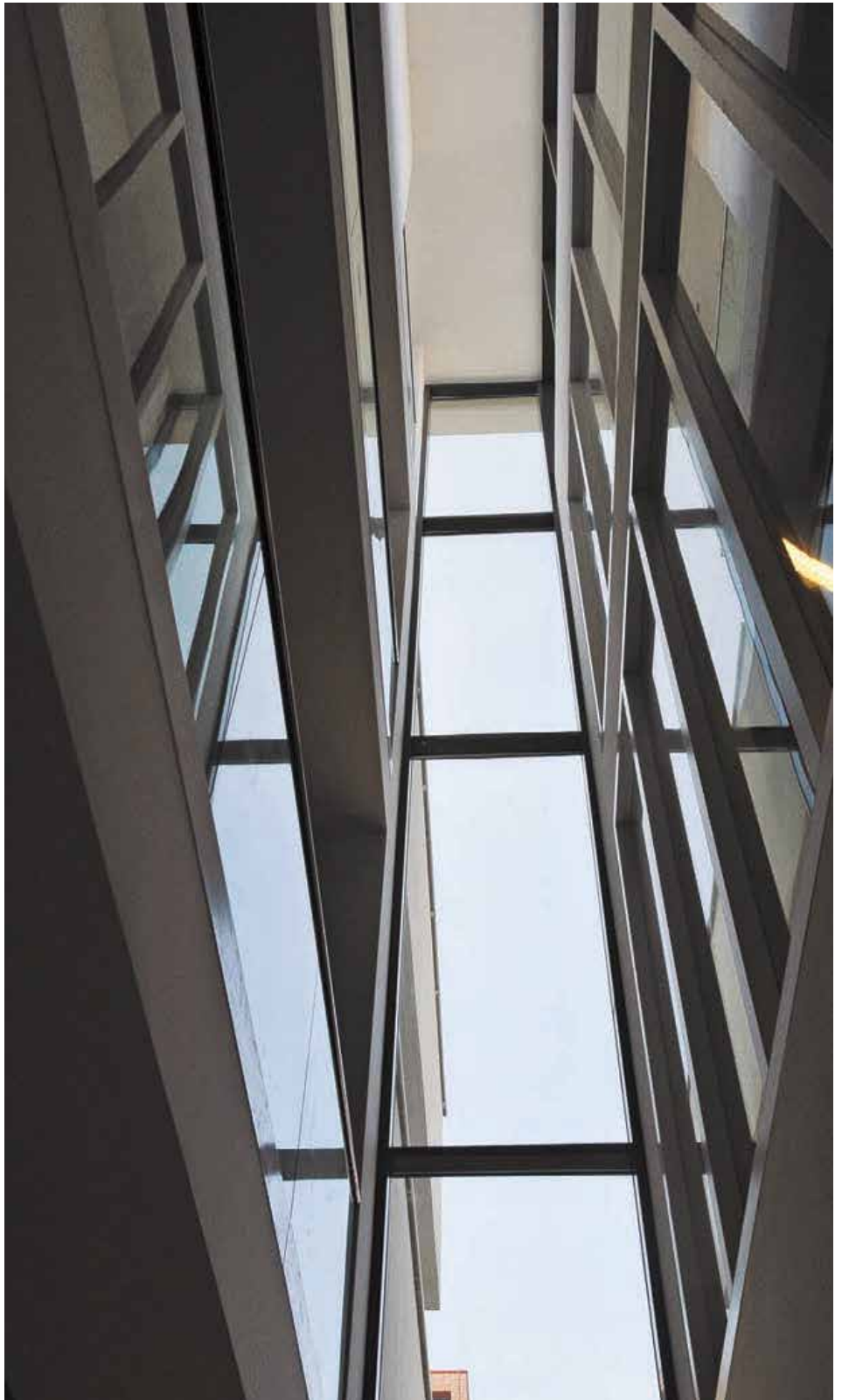
‘Dat komt doordat ik al bij het eerste bezoek in de gaten kreeg dat iedereen steeds iedereen kwijt was. De oriëntatie binnen het gebouw was een ramp. In het trappenhuis wist je niet waar je was. Daarom hebben we het trappenhuis met 1.20 meter vergroot, op alle verdiepingen vloervelden er uitgezaagd, en de gevel bij het trappenhuis open gemaakt. Daardoor komt er nu daglicht in het trappenhuis en kun je je overal goed oriënteren.’

› Zijn er nog meer belangrijke veranderingen aangebracht aan het pand?

‘Op de begane grond aan de kant van de Snouckaertlaan hebben we de hele borstwering weggehaald, zodat het zo transparant mogelijk is.’

› Dat betekent dat alle vergaderingen van de buitenkant te zien zijn?

‘Maar dat is toch waar de SP voor staat: transparantie.’

› Is er rekening gehouden met duurzaamheid?

‘Het gebouw hebben we laten staan, en door de isolatie eromheen is het energetisch voortreffelijk. Alle puien zijn vervangen, net als het glas. Er is een warmte-koudeopslag aangelegd en een warmtewiel bij de luchtbehandeling. We hebben sedum aangebracht op het dak. Als het gebouw destijds label G had, dan heeft het nu label A.’

› Was dit een spannend project voor je?

‘In het begin zeker ook spannend, maar voor de rest toch vooral een aangenaam project. Het is een zeer ontspannen proces geweest, waarbij alle partijen goed tot hun recht zijn gekomen. De samenwerking met jullie en jullie vertegenwoordiger Rolf de Poel was uitstekend, en ook de samenwerking met de aannemer in bouwteamverband heeft goed gewerkt. Al met al is het allemaal heel

2012: Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort.

Voor een boterham in de zon op het dakterras.

ontspannen gegaan. En ik kan je verzekeren: dat gaat soms wel eens anders.'

› **Ik heb je meerdere malen horen praten over de industriële uitstraling van het gebouw.**

'Nou, het is een sober gebouw. Het is minimalistisch, van binnen en van buiten. Er is geen afwerking van het plafond, alle installaties zitten in het zicht. De vloer is

bijna overal gewoon beton, net als delen van het interieur. Het is dus vooral de sfeer die ik wil omschrijven met het begrip industriële uitstraling.'

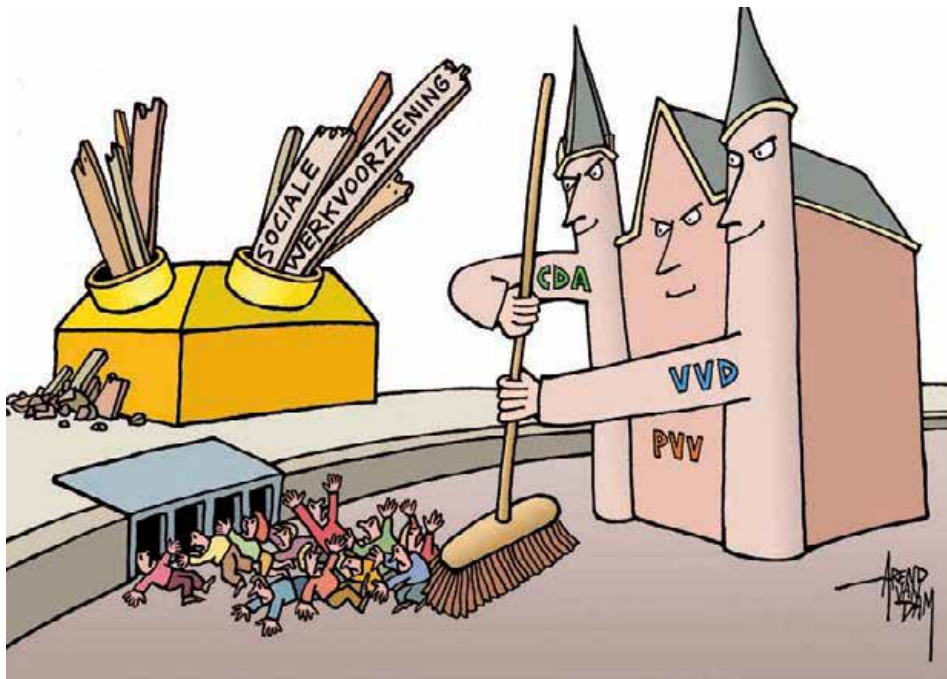
› **Ben je tevreden met het eindresultaat?**

'Ja, zeker. Ik vind het erg bij jullie passen, bij de mensen van de SP die ik heb leren kennen. En als jullie de SP zijn, past het gebouw uitstekend bij de SP.'

› **En hoe is het voor een architect als zijn werk is volbracht?**

'Doodzonde dat het proces ten einde is. Het is moeilijk afscheid nemen. Het is als een ouder die geconfronteerd wordt met een kind dat het ouderlijk huis verlaat. Melancholie.'

tekst Jan Marijnissen
foto's Paul Peters

OPROEP: BEDENK EEN NAAM VOOR HET NIEUWE SP-HOOFDKANTOOR

De SP schrijft een prijsvraag uit voor een mooie naam voor een mooi gebouw. Stuur je idee op naar SP, t.a.v. Rosita van Gijlswijk, Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort. De jury bestaat uit architect Hans Semeijn, Agnes Kant, Hans van Leeuwen, Thomas Widdershoven en Jan Marijnissen. De winnaar krijgt een mooie prijs en natuurlijk de eer de naam van een pand te hebben bedacht die dagelijks duizenden keren genoemd zal worden. Ideeën opsturen kan tot zondag 20 mei 2012.

★ ROOD

jong in de SP

BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID? SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!

BIJEENKOMST GENERATIECONFLICT OF KLASSENCONFLICT

Op 11 mei organiseert ROOD in Utrecht een bijeenkomst over de vergrijzing. Rechtse economen en politici presenteren deze vergrijzing als een onoverkomelijk probleem. Als er niet snoeihard bezuinigd wordt dan betalen de jongeren de rekening van de babyboomers, zo wordt ons verteld. Maar hoe groot is het probleem van de vergrijzing? Is de tegenstelling tussen jong en oud echt zo

groot? Of zijn er ook sociale alternatieven mogelijk? Belangrijke vragen, aangezien de solidariteit tussen jong en oud onder druk staat.

De bijeenkomst is ook toegankelijk voor belangstellenden die geen lid zijn van ROOD. Leden kunnen zich aanmelden door 2,50 over te maken op rekeningnummer

3158651, t.n.v. ROOD. Vermeld daarbij je naam, je lidnummer en de activiteit. Je kunt ook een mailtje sturen naar ROOD@sp.nl en betalen aan de deur. Hou de site in de gaten voor meer informatie!

rood.sp.nl

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie
Diederik Olders (h), Jola van Dijk,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving
Antoni Gracia, Robert de Klerk,
Gonnie Sluijs, Chris Versteeg

Aan dit nummer werkten mee
Robin Bruinsma, Roy Kuis, Paul Peters,
Bram Petraeus, Sander van Oorspronk

Ontwerp cover
Chris Versteeg

Illustraties
Arend van Dam

De Tribune op Internet
www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement
€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen
T (088) 243 55 55
F (088) 243 55 66
sp@sp.nl
www.sp.nl

**Abonnementen- en
ledenadministratie**
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (088) 243 55 66
E tribune@sp.nl

**De Tribune in
gesproken vorm**
Belangstellenden voor
de Tribune op cd kunnen
contact opnemen
met de SP-administratie.

IN DIT NUMMER

Architect Hans Semeijn en Jan Marijnissen

Het nieuwe partijbureau past bij de SP

2

SP-wet aangenomen

Basistarief voor thuiszorg

8

Adieu Vijverhofstraat

Een stukje historie van de SP én Rotterdam

20

MKB

Ondernemers en SP vinden elkaar

25

18 Fotoreportage: Een maand van protest

22 Oude en nieuwe bureaus

24 SP-ledenenquête: Slimmer worden en kansen benutten

26 Linksvoor: Querien Velter is nog niet klaar met Rotterdam

27 Burger-Waarnemer in Rusland: Omdat ze van hun land houden

28 Harry leest: Het verraad aan de Molukkers

14,15,16,17 Nieuws **30** Puzzel **31** Theo de buurtconciërge

COLUMN

De marktwerkingsminister

In een interview met Trouw zei minister Schippers zeker drie keer dat haar drang tot het invoeren van meer marktwerking in de zorg voortkomt uit pragmatisme en niet uit ideologie. Volgens haar drijft marktwerking de zorgkosten niet op maar moeten zorgverzekeraars meer macht krijgen om 'de markt' beter tot zijn recht te laten komen.

Mij lijkt het weinig pragmatisch om artsen aan te zetten tot productiedraaien. Winst maken in ziekenhuizen over de rug van de patiënten lijkt me ook niet erg pragmatisch, eerder immoreel. En wat te denken van het schrappen van verloskundige afdelingen? Is dat pragmatisch of een botte bezuinigings-sactie van zorgverzekeraars?

Ik heb het dan nog niet over tandartsen en orthodontisten die zelf hun tarieven mogen bepalen. De prijzen gaan door het dak, maar dat komt allemaal goed als we de minister moeten geloven. Ondertussen mag u straks niet meer kiezen naar welke arts u wilt. Want marktwerking zou toch juist tot meer keuzevrijheid leiden? Niet dus: de zorgverzekeraar beslist, de patiënt moet volgen.

Marktwerking en commercie passen niet in de zorg omdat het de kern van de zorg – namelijk samenwerken in plaats van concurreren – onderuit schoffelt. Natuurlijk is de invoering van marktwerking gestoeld op ideologische gronden. VVD'ers denken namelijk dat 'de vrije markt' problemen per definitie beter oplost dan een democratisch gelegitimeerde overheid. We hoeven maar naar de Verenigde Staten te kijken waar 'pragmatisch' beleid zoals dat van Schippers toe leidt. Minder zorg voor meer geld en mega-bedrijven die van uw premiegeld hun zakken vullen.

Emile Roemer, fractievoorzitter SP

'KANTWETTEN' BESCHERMEN THUISZORG TEGEN MARKTWERKING

EERSTE SP-WET AANGENOMEN

Op 21 mei 2010 kreeg Agnes Kant de Tweede Kamer achter haar drie thuiszorgwetten. Op 20 maart kreeg haar opvolgster Renske Leijten, SP-woordvoerder zorg, de Eerste Kamer achter de belangrijkste van die drie. Over een tweede moet nog gestemd worden. Maar het moment is nu al historisch: de eerste SP-wet is een feit. In de thuiszorg gaat het weer over kwaliteit, in plaats van prijsconcurrentie. Leijten: 'Een beloning voor jarenlange strijd.'

Begin 2010 nam Agnes Kant afscheid als politiek leider van de SP, na de gemeenteraadsverkiezingen. Haar laatste optreden in de Tweede Kamer was meteen een van haar belangrijkste: de meerderheid van de Tweede Kamer steunde haar initiatiefwetten om de marktwerking uit de thuiszorg te halen. De drie wetten in het kort: reserveer geld dat voor thuiszorg bedoeld is ook echt voor zorg ('oormerken'); voer een lokaal, redelijk basistarief in voor huishoudelijke verzorging; en stop met de verplichting om thuiszorg aan te besteden.

Renske Leijten volgde Agnes Kant op als SP-woordvoerder zorg. Zij heeft zich vanaf dat moment volop ingezet voor de thuiszorgwetten. Leijten: 'Natuurlijk via het parlementaire werk, in algemene overleggen, commissies, enzovoort. Maar vooral alle acties met de mensen in de thuiszorg waren belangrijk. Of het nou in Bergen op Zoom, Haarlem of Enschede was: alleen als je samen strijdt met de mensen die het moeten doen, merk je of je op de goede weg zit.' Leijten staat erop dat behalve de naam van Agnes Kant ook die van Ineke Palm valt: 'Ineke, van ons wetenschappelijk bureau, heeft enorm veel werk verzet voor deze

wetten. Meeschrijven aan de wetten, acties organiseren, mensen bij elkaar brengen. Dat móét in het stuk staan.'

Op 6 maart 2012 mocht Leijten de wetten door de Eerste Kamer loodsen. Leijten: 'Vlak daarvoor was er nog een manifestatie van thuiszorgwerkers. Dan voel je je enorm gesteund, maar het voert ook de spanning op. Het gaat om deze mensen, om hun werk en om hun cliënten. Na zoveel jaren voorbereiding ben je dan toch nog gespannen.' Op die zesde maart bleek dat de Eerste Kamer waarschijnlijk twee van de drie wetten ging steunen. Pas twee weken later werd er werkelijk worden gestemd en kwam het verlossende woord: de Eerste Kamer stemt vóór de wet die een basistarief regelt. Leijten: 'Dat betekent dat er voor huishoudelijke verzorging een reëel basistarief betaald moet worden. Of het nou wordt aanbesteed of niet. Er kan dan dus niet meer puur op prijs geconcurrereerd worden.' Leijten legt uit dat gemeenten niet helemaal vrij zijn om zomaar een – bijvoorbeeld heel laag – tarief te kiezen: 'Dat moet volgens onze wet op basis van kwaliteitseisen. Die zijn vastgesteld

COLUMN

De wereld is ons dorp

Nothing is more powerful than an idea whose time has come. Het is de openingzin van de niet geheel onomstreden film van de Amerikaan Jason Russell over Joseph Kony. In korte tijd hebben maar liefst bijna honderd miljoen mensen achter hun computer zitten kijken naar deze documentaire van zevenentwintig minuten over de misdaden van Kony en zijn LRA, berucht vanwege de inzet van kindsoldaten in Uganda. Heel uitzonderlijk.

Ik heb eens gefigureerd in een filmpje dat door ruim twee miljoen mensen via internet is bekeken. Daarom werd het ook een *viral movie* genoemd, een film die zich als een virus via het internet verspreidt. Nou, dat kun je dus met vijftig keer meer recht zeggen van de film 'Kony 2012'. Er zijn allerlei redenen aan te wijzen waarom de film zoveel kijkers trekt. Hij is goed gemaakt, hij gaat ergens over en biedt de kijker een handelingsperspectief om de wereld beter te maken. Of het allemaal werkt weet niemand, maar daar gaat het mij nu niet om.

In de film wordt terloops opgemerkt dat er nu meer mensen op Facebook zitten dan er tweehonderd jaar geleden op de wereld rondliepen. Ik ben altijd sceptisch geweest over de vermeende onmetelijke kracht van de *social media*, maar ik moet nu toch vaststellen – ook naar aanleiding van de revoluties in de Arabische wereld – dat de betekenis van internet en Twitter enorm is, zeker als ze ingezet worden voor *an idea whose time has come*.

De technologie brengt ons als wereldbewoners steeds dichterbij elkaar. En dat is goed. Onbekend maakt onbemind. Bekend hoeft niet per definitie bemind te maken, maar het is wel een voorwaarde. Solidariteit is omgekeerd evenredig met de afstand, letterlijk en figuurlijk. Die afstand in letterlijke, geografische zin doet er steeds minder toe. Het beeldscherm is de hedendaagse dorpspomp.

Jan Marijnissen

Foto's links en rechtsonder: steun voor Renske voor het Kamergebouw. Foto boven: natuurlijk was ook Agnes Kant erbij.

in een convenant met de naam 'Kwaliteitsdocument'. Dat hebben alle gemeenten getekend. Daarin staat dat thuiszorg niet alleen schoonmaken is, maar ook het signaleren van problemen, overleg met de huisarts, overleg met andere zorgverleners. Thuiszorg is ook echt *zórg*. Als gemeenten hier onderuit proberen te komen, kunnen onze SP-fracties in de gemeenteraden daar nu een stokje voor steken. Als een gemeente thuiszorg afdoet als 'slechts schoonmaakwerk', dan kunnen cliënten naar de rechter en maken ze daar een goede kans. En als gemeenten toch nog erin slagen hun eigen

'Thuiszorg is ook echt *zórg*'

afspraken te ontduiken, kunnen we altijd nog een 'aanwijzing' doen: een verscherping van de wet zonder dat er een nieuwe wet geschreven hoeft te worden. Daar is al rekening mee gehouden.'

De 'oormerk-wet' heeft het niet gehaald. Dat was volgens Leijten niet helemaal onverwacht: 'De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft zwaar gelobbyd op dit punt. De VNG vindt dat het reserveren van zorggeld voor zorg gemeenten te veel beperkt in

hun vrijheid om keuzes te maken. Maar met de basistarief-wet bereik je gedeeltelijk hetzelfde. Tot nu toe konden gemeenten, door heel goedkoop thuiszorg in te kopen, geld overhouden van hun thuiszorgbudget. Daarmee vulden ze andere gaten in de begroting. Door het basistarief zullen er nog maar heel weinig gemeenten zijn die geld overhouden van hun zorgbudget.'

De derde wet, die stelt dat aanbesteden niet verplicht is, is nog niet aangenomen. Leijten: 'Nóg niet. De Eerste Kamer had nog wat vragen over deze wet. Ik verwacht dat ook deze wet aangenomen wordt, maar we wachten het nog even af. We hebben dan ook nog niet echt het succes gevierd. Nadat de basistarief-wet was aangenomen, liepen we wel op een wolk. Al die jaren strijd, al die mensen voor wie dit zo ontzettend belangrijk is, alle kleine tegenslagen en overwinningen die er zijn geweest. Maar vieren doen we pas als ook de laatste wet behandeld is.' Leijten heeft wel reacties gekregen van thuiszorgwerkers: 'Ja natuurlijk. Eén van de mensen met wie ik in Haarlem actie heb gevoerd woont bij mij om de hoek. Ze bracht me een bos bloemen. Maar ook de vakbonden reageren uitgelaten. Deze wet is een enorme steun in de rug bij hun strijd voor fatsoenlijke lonen en werkomstandigheden.'

tekst en foto's Diederik Olders

> 1 VOOR ONZE KINDEREN

'Als je een beetje moeilijker leert ben je nu echt de klos.' Zo wordt het nieuwe TV-spotje van de SP ingeleid. Het laat een schooljongetje zien dat drie keer achter elkaar tegen een onzichtbare muur oploopt en vervolgens hulpeloos met een bloedneus op het schoolplein zit te kijken. 'Het

spotje is hard, maar wat mij betreft niet harder dan de werkelijkheid van vele duizenden kinderen die door deze bezuiniging hun zorg en begeleiding verliezen', aldus Emile Roemer.

Het spotje is de opmaat voor de actie '1 voor onze kinderen' tegen de bezuinigingen

op het speciaal onderwijs en ging op 29 maart bij Pauw en Witteman in première. 'Heeft dat allemaal nog zin, nu er een Kamermeerderheid achter die bezuinigingen staat?', vroeg het tv-duo aan Roemer. Waarna de SP-voorman uitlegde dat een vorig, als schokkend ervaren SP-spotje waarin een oude mevrouw zich voor de camera uitkleedde een discussie op gang bracht die allang afgesloten leek, maar uiteindelijk er wel toe leidde dat een SP-initiatief voor de kwaliteit van de thuiszorg werd aangenomen (zie pagina 8 van deze Tribune).

Door minister Van Bijsterveldt krijgt het onderwijs te maken met: 300 miljoen euro bezuiniging op kinderen met een beperking, minder plek in het speciaal onderwijs, grotere klassen en 5.000 ontslagen (vooral bij leraren en begeleiders).

Lees er alles over en teken de petitie op: www.sp.nl/onzekinderen

> STATIONS-VERSPILLING

Het station Eygelshoven-markt in Limburg gaat na drie jaar alweer sluiten. Er kwam bijna niemand, wat ook niet zo gek is aangezien je er de eerste anderhalf jaar niet eens een kaartje kon kopen. Meer dan genoeg geldverspilling zou je denken, maar niet voor een wethouder van het nabijgelegen Landgraaf. Hij kwam met het geniale plan om het station van Landgraaf te verplaatsen. Waarom? De bus stopt niet voor het station, maar op 300 meter afstand. SP-gemeenteraadslid Ben Rewinkel tipte de redactie van het VARA-programma Kanniewaarzijn. Rewinkel: 'De bus kan prima bij het station stoppen, maar busmaatschappij Veolia weigert een klein ommetje te maken. Maar zelfs al zou het station voor een paar miljoen euro verplaatst worden, de bussen rijden in Landgraaf zo raar dat je dan nog maar toegang hebt tot één van de vijf buslijnen. Na de tv-uitzending heb ik een hoop positieve reacties gehad, alleen de wethouder keek een beetje zuur. Ben benieuwd of hij het plan nog een keer durft voor te stellen.'

De uitzending van Kanniewaarzijn: sp.nl/9z53v

> STRIJD OM BIBLIOTHEKEN HOUDT AAN

foto SP Heuvelrug

Steeds meer SP-afdelingen strijden voor behoud van de bibliotheken in hun gemeenten. In Utrechtse Heuvelrug bijvoorbeeld bracht een protestactie 120 mensen op de been om het gemeentehuis te bezetten (foto). Zij willen dat de bieb in Leersum behouden blijft. Capelle aan den IJssel heeft ook een bibliotheekactie afgetrapt. SP'ers gingen met de Soepkar op pad om handtekeningen te verzamelen. In heel het land wordt de strijd om deze belangrijke voorziening gestreden.

> AGENTEN IN ACTIE

Minister Opstelten roept waar hij maar kan dat hij Nederland veiliger gaat maken, dat de politie een belangrijke partner voor hem is en dat er meer respect en waardering moet komen voor agenten. Maar als er onderhandeld wordt over de cao, geeft hij niet thuis. Agenten komen in actie voor een fatsoenlijke cao, want zij zien dat zij de afgelopen jaren op de nullijn zaten maar er wel allerlei taken bij krijgen. Dat het niet goed gaat met de arbeidsomstandigheden van agenten, blijkt wel uit het volgende. De inspectie SZW (Arbeidsinspectie) heeft diverse politiekorpsen beboet omdat daar de agenten onvoldoende beschermd worden tegen agressie en geweld. De oorzaak hiervan is dat agenten te lange diensten draaien en dus te weinig rusten. SP-Tweede Kamerlid Nine Kooiman: 'Agenten verdienen beter, maar krijgen minder. Deze mensen worden geacht als het nodig is hun leven en welzijn te geven voor onze veiligheid. Daar mag de minister wel wat beter zijn best voor doen.' De SP steunt overal in het land de agenten bij hun acties.

De agent aan het woord' (SP-onderzoek 2009): sp.nl/9z54p

> SENATOR MEESTER DOCTOR RUERS

SP-senator en asbestadvocaat Bob Ruers promoveerde op 15 maart aan de Erasmus Universiteit van Rotterdam.

'Leuk verkleed, hè?', grinnikt Bob Ruers. In een chique zwarte frak met wit strikje wacht hij op het grote moment: de verdediging van zijn proefschrift. Eerst nemen de leden van de promotiecommissie, op hun beurt weer gehuld in academische toga met bijbehorende muts, hun plaatsen in. Dan leidt Ruers zijn ruim 500 pagina's tellende proefschrift 'Macht en tegenmacht in de Nederlandse asbestregulering' in. De centrale vraag in dat proefschrift is: hoe heeft het asbestreguleringsproces zich sinds 1930 voltrokken? Ruers oordeelt dat de strategie van de asbestproducenten die gebaseerd was op het zaaien van twijfel over de schadelijke gevolgen van asbest 'de industrie goede diensten heeft bewezen'. Het in Nederland tot kunst verheven 'polderen' leidde bovendien tot een afwachtende overheid die pas in actie komt als 'de sociale partners tot een min of meer gemeenschappelijk standpunt zijn gekomen.' Zo kon het gebeuren dat het veertig jaar duurde voordat het in 1993 kwam tot

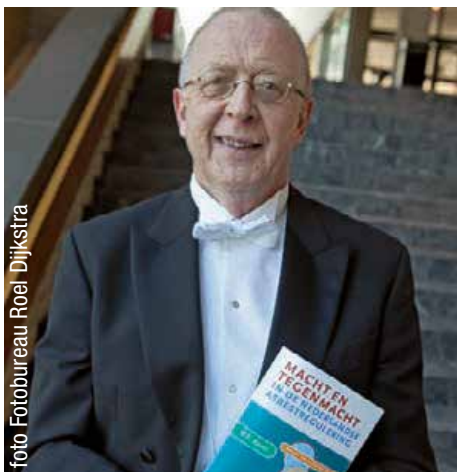

foto Fotobureau Roel Dijkstra

een algeheel asbestverbod. Daardoor zijn onnodig veel mensen het slachtoffer geworden van asbestziektes, aldus Ruers. Tot nu toe is sprake van zo'n 10.000 (bekende) slachtoffers; naar schatting zal hun aantal zich in de toekomst verdubbelen.

'De SP slaagde er vanaf midden jaren zeventig in 'de anonieme groep slachtoffers een gezicht te geven, de aanval te openen op de asbestindustrie en het belang van de

slachtoffers op de politieke agenda te zetten', schrijft Ruers. Gezamenlijke inzet met het Comité Asbestslachtoffers zorgde dat voor een doorbraak in het asbestreguleringsproces. Dat ontslaat de overheid echter niet van haar plicht om excuses aanbieden aan de slachtoffers en hun nabestaanden, oordeelt Ruers. Ook wil hij dat er een einde komt aan de verjaringstermijn van asbestzaken. Immers: niet zelden openbaart de ziekte zich pas nadat de zaak verjaard is.

'U schetst de onmacht van de overheid, maar kun je niet beter meer verantwoordelijkheid bij het bedrijfsleven leggen?', luidt een van de vragen van de promotiecommissie. 'De commerciële praktijk heeft uitgewezen dat een asbestconcern als Eternit die verantwoordelijkheid gewoon niet neemt. Dan moet de overheid het doen', antwoordt Ruers. Na een beraadslaging achter gesloten deuren komt het langverwachte oordeel van de commissie. 'Ik verleen u het doctoraat en bevorder u tot doctor', zegt de rector plechtig. Bob Ruers mag zich vanaf nu senator meester doctor noemen.

> MELDPUNT GEVOLGEN GEZINSBIJSTAND

De SP maakt zich ernstig zorgen om de invoering van de gezinsbijstand. Door deze regeling is een bijstandsuitkering niet meer het recht van een individu: bij een aanvraag wordt nu gekeken naar het inkomen van het hele gezin. Het inkomen van werkende kinderen wordt bijvoorbeeld meegerekend, waardoor de bijstandsuitkering van de ouders komt te vervallen of fors lager uitpakt. SP-Tweede Kamerlid Sadet Karabulut: 'Straks kunnen mantelzorgers hun naasten niet meer verzorgen omdat hun uitkeringsrecht is vervallen. Ouders kunnen worden opgezadeld met de schuld van hun kinderen, en omgekeerd. In veel gezinnen gaat de komst van de gezinsbijstand veel narigheid opleveren.' Om deze problemen in kaart te brengen, is er een meldpunt geopend. Karabulut: 'Ik wil de politiek verantwoordelijken confronteren met de gevolgen van deze wetswijziging. Hoe meer reacties, hoe beter!'

www.armoedewerkt.niet.nl/meldpunt-gezinsbijstand

> SP AAN DE TOP

foto Jos Nijman

De SP-vlag wappert op de 'Socialist peak': de top van de berg Mery in Tanzania. Op maar liefst 4566 meter hoogte nam Jos Nijman uit Oeffelt, zelf geen lid van de partij, deze foto. Om zeven uur in de ochtend, na een hele nacht lopen. Waarom

nam Nijman de moeite om de SP-vlag te lenen en vierehalve kilometer de hoogte in te sjuwen? 'Ik hoop dat de SP nog lang aan de top zal staan. Ik wens jullie als partij, en Emile in het bijzonder, veel succes in den lande!'

> GESTHUIZEN IN DE NOR

foto Sander van Oorspronk

Veel media-aandacht bij Sharons vrijlating.

SP-Tweede Kamerlid Sharon Gesthuizen heeft op 21 maart uren in de cel doorgebracht. Zij was opgepakt na een demonstratie tegen de duizenden ontslagen bij PostNL. De demonstranten werd meegedeeld dat zij niet naar het hoofdkantoor van PostNL mochten lopen. Toen Gesthuizen daarop de demonstratie opdoekte en samen met één postbode wegliep werden zij gearresteerd. De woordvoerder van de politie liet daarna weten dat Gesthuizen en

de postbode gearresteerd zijn omdat de politie de doodskist waar zij mee liepen 'niet kies' vond, vanwege de herdenkingen in Lommel. Gesthuizen: 'Het is pertinent onwaar dat mij of andere demonstranten is gemeld dat er bezwaar was tegen de symbolische actie om de postbode te begraven. Natuurlijk stond deze actie los van de herdenking. Deze postbodes hebben wellicht voor een heftig symbool gekozen maar hebben nooit de bedoeling

gehad om mensen te kwetsen. Bovendien hebben ze alle reden om te demonstreren. Zij worden na jaren trouwe dienst afgedankt door PostNL terwijl de top van het bedrijf zichzelf verrijkt. Er is mij noch de postbode verteld dat de arrestatie werd verricht omdat het 'niet kies' zou zijn. De politie-woordvoerder deinst er blijkbaar niet voor terug de waarheid geweld aan te doen. De politie heeft een vergunning afgegeven voor de demonstratie, inclusief de doodskist, op het Plein in Den Haag. De doodskist kan dus nooit als argument hebben gegolden om twee mensen te arresteren. Ik vind het niet eerlijk dat de actie van de postbodes zo in een kwaad daglicht wordt gesteld.' Emile Roemer, Jan Marijnissen en leden van de Tweede Kamerfractie kwamen naar het politiebureau om Sharon en de postbode te steunen. Met een twitteractie #FreeSharonGesthuizen kwam er ludieke aandacht voor de twee gevangene demonstranten. Na een paar uur kwamen ze vrij en werden ze opgewacht door juichende collega's en de pers.

Bericht van de NOS over Sharons vrijlating: sp.nl/9z54s

> LEIJTEN ZEGT VERTROUWEN OP IN MINISTER SCHIPPERS

SP-Kamerlid Renske Leijten heeft met een motie van wantrouwen het vertrouwen in minister Schippers opgezegd. Aanleiding: de minister heeft de Tweede Kamer bewust gebrekkig geïnformeerd over de organisatie van Olympische Spelen van 2028. Het kabinet wil dat Nederland probeert de Spelen in Nederland te krijgen. De minister erkent dat zij in de Kamerbrief over de voordelen en nadelen hiervan bewust 8

miljard niet heeft genoemd. Leijten: 'Als een minister 8 miljard bewust niet meldt aan de Kamer en zich vervolgens beklaagt dat er een heel debat gaat over dat cijfer, dan geeft dat aan dat de minister de informatie aan de Kamer niet serieus neemt.' De minister antwoordde eerder nog op vragen van Leijten dat zij de Kamer geen informatie had onthouden. Een week later was het niet noemen van de 8 miljard ineens een besluit

dat 'weloverwogen door het kabinet is genomen'. De motie van wantrouwen haalde het niet. De PVV, die eerst nog hoog van de toren blies, bond in en steunde Schippers toen het op stemmen aankwam. Zelfbenoemde democratische partij D66 vindt het blijkbaar prima dat er bewust informatie aan de volksvertegenwoordiging wordt achtergehouden en stemde ook tegen de motie.

> VOOR JOU TIEN ANDEREN

In zijn boek 'Voor jou tien anderen' neemt journalist Will Tinnemans de groep 'werkende armen' in Nederland onder de loep: laagopgeleiden die laagbetaald werk verrichten en nauwelijks genoeg verdienen om zichzelf en hun gezin te kunnen onderhouden. Een groep werknemers die met de dag groter wordt. Tinnemans geeft aan dat als gevolg van het neoliberalisme, dus meer markt en minder overheid, werknemers aan de onderkant van de arbeidsmarkt steeds meer uitgebuit

worden. Zij worden in hun bestaanszekerheid aangetast, omdat ze alleen nog maar tijdelijke contracten krijgen, slecht betaald en respectloos behandeld worden en nauwelijks perspectief op een betere toekomst hebben.

In de Spanning, een uitgave van het wetenschappelijk bureau van de SP, staat een uitgebreid interview met Tinnemans. Tinnemans: 'Uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau uit 2010 is dan ook gebleken dat het vinden van werk niet

automatisch betekent dat je uit de armoede ontsnapt; ongeveer de helft valt na een paar jaar terug in de bijstand. Ondertussen groeit de groep werkende armen in Nederland. Zij maken inmiddels bijna 60 procent uit van het totaal aantal armen in Nederland.'

Het Spanning-interview staat ook online: sp.nl/9z54v

VROEG OF LAAT BLENDEN VAN OLIE

1995 - Remi Poppe neemt het initiatief voor een parlementair onderzoek naar Tank-cleaning Rotterdam (TCR).

In de NRC van 24 april 1997 komt Poppe aan het woord over de resultaten van dit onderzoek.

In het TCR-rapport wordt geconstateerd dat de reiniging van scheeps- en industrieel afval door particuliere bedrijven een 'criminogene' activiteit is. Poppe wijst erop dat het door slim mengen en sluw verwerken van deze 'blubberige troep' voor bedrijven uiterst eenvoudig en aantrekkelijk is veel geld te verdienen. Poppe constateert dat voor de controle van deze bedrijven een 'gigantisch handhavingsapparaat' nodig is dat zeer veel geld kost. De SP vindt daarom dat de verwerking van chemisch afval thuis hoort bij door de overheid gecontroleerde nutsbedrijven.

Op 16 oktober 2009 stelde Remi Poppe Kamervragen aan toenmalig minister Cramer naar aanleiding van gesjoemel bij North Refinery die chemicaliën bijmengde in stookolie en diesel.

Vraag: Onderschrijft u dat er geen wettelijke regeling is voor het blenden van olie, residuen en destillaten?

Antwoord: Ja. Er bestaat geen wettelijke regeling voor het blenden van olie, residuen en destillaten. Als het blendingsproces leidt tot een product dat wordt gebruikt als scheepsbrandstof, dan gelden hiervoor de brandstofkwaliteitseisen conform MARPOL Annex VI.
Vraag: Welke hiaten in de wetgeving om het

MilieuAlarmteam in 2009: Paulus Jansen, Wiel Senden, Patrick van Lunteren, Krista van Velzen en Remi Poppe.

ongewenst wegwerken van afval via blenden in scheepsbrandstof op te sporen komt de VROM-Inspectie in de praktijk tegen?

Antwoord: Als hiaten kunnen – voor zover bekend – de volgende punten worden genoemd: 1. internationaal wordt de afvaldefinitie verschillend geïnterpreteerd; zo kan het zijn dat één en dezelfde partij olie door het ene land wel en door het andere land niet als afval wordt gekwalificeerd; 2. het ontbreken van wettelijke regelgeving voor het blenden van afvalstoffen met olie tot (scheeps)brandstoffen maakt handhaving op blendactiviteiten lastig.

Maart 2012 – Het KLPD (Korps Landelijke Politiediensten) luidt de noodklok. Remi Poppe had gelijk. Er is een miljardenzwendel gaande. Dat stookolie vermengd kan worden met chemisch afval komt volgens KLPD-projectleider Cemile Catakli doordat de regels

rond het aanleggen van stookolie te vaag zijn. 'Het zou makkelijker zijn de verkopers aan te pakken als precies zou zijn bepaald welke stoffen in stookolie mogen zitten en hoeveel', zegt Catakli. Verontreinigde stookolie leidt tot uitstoot van kankerverwekkende stoffen; het KLPD zegt dat uit onderzoek blijkt dat de uitstoot van gevaarlijke stoffen door schepen tienduizenden levens per jaar kost.

Catakli roept de politiek op tot actie. 'Met deze handel zijn honderden miljoenen, zo niet miljarden gemoeid. Er gaat meer geld in om dan in andere vormen van reguliere criminaliteit.' (Bron: NOS, 23 maart 2012)

De SP is er vaak vroeg bij om gevolgen van beleid te voorzien en problemen te signaleren. Vroeg of laat komen andere partijen in de Tweede Kamer er achter dat onze analyse klopte.

> WETENSCHAP OMKOOPBAAR?

Met de leus 'Wetenschap omkoopbaar? Doe effe sociaal!' voert ROOD in Wageningen actie voor betrouwbare wetenschap. Veel onderzoek aan de Wageningse universiteit wordt verricht in samenwerking met de voedingsindustrie. ROOD verzamelde erlenmeyers (laboratoriumflessen) met handtekeningen van studenten die zich zorgen maken over de onafhankelijkheid van de wetenschap. De handtekeningen zijn aangeboden aan onder anderen Ab Groen (corporate directeur Onderwijs en Onderzoekstrategie) van de universiteit. Zijn reactie: 'Je kunt als het ware wel aandacht voor een onderwerp kopen, maar je hebt daarmee geen invloed op hoe wij

het onderzoek uitvoeren.' Volgens Groen houden de Wageningse onderzoekers zich aan strenge regels: 'Wij staan nou eenmaal in een domein waar we moeten blijven uitleggen dat onze onderzoekers niet omkoopbaar zijn.' ROOD-contactpersoon Chris Verweij: 'De opgehaalde handtekeningen laten zien dat studenten zich zorgen maken om de wetenschappelijke onafhankelijkheid, de reactie van de universiteit laat zien dat ze dit serieus nemen en hun verantwoordelijkheid rondom onafhankelijkheid inzien.' ROOD is tevreden, maar blijft het kritisch volgen.

> SP-SUCCES TEGEN GELUIDSOVERLAST AWACS

De Tweede Kamer steunt een voorstel van SP-Tweede Kamerlid Paulus Jansen om het luchtruim boven Limburg te sluiten voor AWACS zodra het maximum aan geluidsoverlast wordt bereikt. AWACS zijn enorme radarvliegtuigen die ook enorm veel lawaai maken. Jansen: 'Bij te veel overlast gaat het luchtruim voor deze herriebakken op slot. Ruim 40.000 mensen hebben er ernstige overlast van. Die slapen slecht en hebben verhoogde kans op hartfalen. De 35 procent is wat de SP betreft slechts een eerste stap in het terugdringen van de overlast.'

MAART 2012 EEN MAAND VAN PROTEST

Foto 1: Armoede werkt niet. 'Na dertig jaar in de politiek is dit werkelijk het meest asociale plan wat ik ooit ben tegengekomen', zei Emile Roemer op 22 maart op het Malieveld in Den Haag. Zo'n 15.000 mensen demonstreerden tegen de Wet Werken naar Vermogen. Er dreigen 70.000 banen in de sociale werkvoorziening te verdwijnen en uitkeringen en regelingen voor jonggehandicapten worden uitgekleeft.

Foto 2: Op 7 maart protesteerden honderden verloskundigen, artsen en ouders op het Plein in Den Haag tegen de sluiting van verloskundige afdelingen. In verschillende regio's gaan afdelingen sluiten, waardoor de reistijd naar het ziekenhuis in veel delen van Nederland veel langer wordt. De SP en de Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV) hadden de manifestatie georganiseerd.

Foto 3: Naar de grootste lerarenstaking ooit, op 6 maart in de Amsterdam Arena, kwamen 50.000 boze leraren. Onderwijsminister Van Bijsterveldt wil 300 miljoen euro bezuinigen op het 'passend onderwijs'. Op het podium uitten ouders, leraren en leerlingen hun frustraties over de plannen. De moeder van een autistisch kind: 'In plaats van een rugzakje hangt er straks een prijskaartje op zijn rug.' Emile Roemer, die op de tribune zat, ontving luchtpost van een leerling uit het passend onderwijs: van een speciaal voor de SP-voorman geschreven boodschap werd een vlieg-uigje gevouwen dat na een korte vlucht warempel nog bij Roemer landde ook.

Foto's 4 en 5: Studenten fietsten op 21 maart van Amsterdam naar Den Haag uit protest tegen het hoger onderwijsbeleid. De regering wil de ov-kaart inperken en de basisbeurs voor de masteropleiding afschaffen. SP-Kamerlid Jasper van Dijk fietste mee: 'Hoe hoger de drempel, hoe minder de kenniseconomie.' De fietsactie was de opmaat naar een landelijke demonstratie in Amsterdam, waar twee dagen later zo'n 2.000 studenten protesteerden.

Foto 6: Tijdens de manifestatie 'We zijn het MEGAZAT!!' discussieerde SP-Kamerlid Paulus Jansen op de 17 maart op de Dam in Amsterdam met Kamerleden van PvdA, GroenLinks en de Partij voor de Dieren over megastallen en intensieve veehouderij. 'Bio-industrie wordt geen strobreed in de weg gelegd door dit kabinet', betoogde Jansen, 'De trend van meer dieren en minder boeren gaat ten koste van de volksgezondheid, het dierenwelzijn, de natuur, de leefbaarheid op het platteland en de boeren zelf.'

tekst Rob Janssen

foto's 1,2,4,5: Sander van Oorspronk, foto 3: Selwin Kaaijk

De drukkerij in de jaren tachtig.

HET HOOFDKWARTIER VAN DE PIONIERS

ADIEU VIJVERHOFSTRAAT

Vijfendertig jaar lang had de SP haar partijcentrale aan de Vijverhofstraat in Rotterdam. De mensen van het eerste uur blikken terug. ‘De aardbeien groeiden als kool.’

In den beginne waren er... onderbroeken. Duizenden onderbroeken, T-shirts en andere kledingstukken lagen er opgeslagen aan de Vijverhofstraat 65. Verder: pilaren en een lift. En dat was het wel. De textielgroothandel die er tot 1977 was gevestigd had beneden het magazijn en op de bovenverdieping zat de directeur met zijn secretaresses, herinnert Theo Coşkun zich. Coşkun, tegenwoordig namens de SP deelraadsbestuurder in Rotterdam Charlois, was erbij vanaf het moment dat de partij het gebouw betrok dat we nu gaan verlaten.

‘Beneden was het gebouw eigenlijk één grote ruimte en we zijn toen direct aan de slag gegaan met het maken van kleinere werk- en vergaderkamers’, vertelt Coşkun. ‘En in de kelder moest de drukkerij komen, vonden we, compleet met donkere kamer en ruimte voor de snijmachine.’ Daarvoor moest er wel een gat in de vloer gemaakt worden, om een drukpers doorheen te takelen. Makkelijker gezegd dan gedaan, zo bleek al snel. Drukker Jos Baghuis, eveneens Vijverhof-SP’er van het eerste uur: ‘Er kwam een bedrijf dat wel even een gat in de vloer

kwam zagen. Nou, even later konden ze hun eerste diamantzaag weggooiden, want het gewapend beton bleek toch iets hardnekkiger dan ze ingeschat hadden.’ In totaal gingen er door de jaren heen vier drukpersen het gat in, de laatste in 1999. Baghuis: ‘En iedere keer moest dat gat weer open om de oude drukpers er met een lier uit te takelen en de nieuwe erin te hijsen. Het hijs-oog dat daarbij gebruikt werd hebben we trouwens nog steeds.’ Het latere SP-Kamerlid Remi Poppe: ‘Dat textielbedrijf had bovendien alle ramen geel geschilderd. Ik weet niet hoe lang we ermee bezig zijn geweest om die gele verf eraf te krijgen, maar het was een verschrikkelijke klus. Maar ja, we wilden natuurlijk wel een beetje daglicht in de tent hebben.’ Boven in het gebouw was destijds een douche en gelegenheid om te overnachten. Om de Tribune – die toen elke twee weken verscheen – te drukken, bleef Nijmegenaar Jos Baghuis om de week een paar dagen slapen in het gebouw. ‘Daarna laadden we het zaakje in de Mercedes-bus van toenmalig partijvoorzitter Hans van Hooft sr. en bezorgden we de Tribunes bij de afdelingen.’

‘Een stukje historie van Rotterdam’

Maar het bleef niet bij activiteiten van de SP alleen. Al snel werd het gebouw actiecentrum voor tal van initiatieven, acties en clubjes. Theo Coşkun: ‘Er gebeurde heel veel aan de Vijverhofstraat. Het Comité Asbestslachtoffers vergaderde er, en het Milieu Alarm Team is er door Remi samen met Freek de Jonge van de grond getild. In 1979 fungeerde het gebouw als een soort bevoorradingspost voor de Rotterdamse havenstakers, talloze voedselpakketten gingen vanuit de Vijverhofstraat richting haven. Evenals kledingpakketten en soepblikken voor de Engelse mijnstaking van midden jaren tachtig.’ Daarnaast was het gebouw draaischijf voor diverse inzamelingsacties voor het ANC van Nelson Mandela, lang voor zijn vrijlating. En nog steeds kwartieren elk jaar de SP-hardlopers zich er in voor de Rotterdamse marathon.

‘Het gebouw staat in mijn ogen voor een stukje historie van Rotterdam’, zegt Theo Coşkun. ‘Andere politieke partijen zaten in Den Haag of Amsterdam, maar Vijverhofstraat 65 hóórt bij de havenstad.’ Zeker in de Agniesebuurt, waar de Vijverhofstraat deel van uitmaakt. ‘We hebben altijd geprobeerd om een goede relatie met de buurt te onderhouden. Omdat er regelmatig vrachtwagens kwamen lossen, klaagden sommige buurtbewoners wel eens over overlast. Er stond ook

een grote ventilator op het platte dak, die het nodige geluid produceerde. Brachten we een flesje wijn bij die mensen.’ Ook is er een tijd geweest dat het dak vol met bakken stond. Coşkun: ‘Dat was een proef om met simpele middelen aardbeien

en groenten te kweken. Nou, de aardbeien groeiden in ieder geval als kool.’ Achterliggende gedachte was een knowhow-bijdrage te leveren aan het verbouwen van voedsel elders in de wereld.

Met het aantreden van Jan Marijnissen als partijvoorzitter, in 1988, kwam het gebouw meer ten dienste van de landelijke partij te staan. En dat was nodig ook. Huidig SP-webmanager Herman Beekers blikt terug. ‘De Tribune werd bijvoorbeeld in Tilburg geschreven door Tiny Kox. Paul Peters maakte foto’s vanuit Oss en ik deed de opmaak in Nijmegen. Gedrukt werd ie in Rotterdam. Handig is anders. Hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor de ledenadministratie, die toentertijd hoofdzakelijk op afdelingsniveau werd bijgehouden.’ Vanaf 1988 werd het gebouw dus steeds meer een landelijke partijcentrale.

Zes jaar later kwamen Remi Poppe en Jan Marijnissen als eerste SP’ers in de Tweede Kamer. De partij begon flink te groeien, in ledenaantal en ook qua personeel. Met de jaren werd het gebouw steeds knapper voor afdelingen als de administratie, media, redactie, afdelingsteam en wetenschappelijk bureau. Eind jaren negentig kwam er nog eens een heus webteam bij. Bij wijze van dependance betrok de partij daarom in 2008 een verdieping in een kantoorgebouw ‘om

Foto’s, met de klok mee: Oprichting van de MilieuAlarmlijn; inzamelen voor het ANC; voedsel voor de havenstakers; sjuouwen met tomatensponsjes; SP-Marathonteam; steun voor de Engelse mijnstakers.

de hoek’ aan de Teilingerstraat, waar onder meer de afdeling financiën, de ledenadministratie en het scholingsteam werden ondergebracht.

Inmiddels heeft het personeel officieel afscheid genomen van ‘Rotterdam’. Binnenkort voeren alle wegen naar Amersfoort.

tekst Rob Janssen
foto’s archief SP

De vergeten 1.000 gulden

Zo’n 400.000 gulden legden SP-leden in 1977 bij elkaar om het pand aan de Vijverhofstraat te kunnen kopen. Dat ging zo: iedere deelnemer legde 1000 gulden in en dat geld zou later weer worden terugbetaald. Hetgeen geschiedde: het boekje waarin de transacties werden bijgehouden staat vol met namen die later zijn doorgestreept als bewijs voor de terugbetaling. Herman Beekers was een van de deelnemers, maar heeft zijn 1.000 gulden tot op de dag van vandaag niet teruggekregen. ‘In dat boekje staat mijn naam, maar die is nog steeds niet doorgestreept. Geen idee hoe dat komt eigenlijk.’ Wil hij zijn inleg na 35 jaar dan niet eindelijk terug hebben? ‘Ach weet je, ik vind het leuk dat ik eraan heb kunnen bijdragen dat het iets is geworden met de partij. Ik heb van de SP ook heel veel teruggekregen.’

VAARWEL EN WELKOM

De SP verhuist. Dat betekent niet alleen wat voor de SP'ers zelf. Je ruilt ook je oude burens in voor nieuwe.

ROTTERDAM VAARWEL

Metin Tosun vindt het jammer dat de SP verhuist. Hij is met zijn nicht Gulcan Dogan eigenaar van Munzur, een Turks restaurant aan de Schiekade. Geregeld kwamen leden van het partijbestuur hier een hapje eten, omdat het vlakbij het SP-pand was én omdat er voor een goede prijs heerlijk gegeten kan worden. Tosun: 'Wij zitten hier nu elf jaar en vanaf het begin kwamen SP'ers hier eten. Ik zal ze erg missen. Niet alleen om de zaken. De SP is echt onze partij. We stemmen er al jaren op en ook persoonlijk vonden we het fijn als bijvoorbeeld meneer Marijnissen en meneer Roemer langskwamen.' Een dergelijk geluid is te horen bij meer ondernemers in de buurt. Bij restaurant Dunya, iets verderop, hangt zelfs de cover van een boek van Jan Marijnissen aan de muur. SP'ers waren graag geziene gasten en klanten. Bij bruin café de Companje, waar na het werk of na een late vergadering regelmatig SP'ers te vinden waren. Of bij lunchzaak Teyl-inn waar leerlingen van het tegenovergelegen Zadkine college niet alleen een broodje of

Turks restaurant Munzur.

toor op een paar meter afstand zitten van de achterkant van de woonhuizen in het omringende huizenblok. Een buurvrouw van

dicht.' De buurvrouw wil eindigen met een positieve noot: 'Stemmen doe ik niet op julie, maar er wordt wel gewerkt!'

Overigens hangen in de buurt tijdens verkiezingen altijd relatief veel SP-posters, vooral in de Teilingerstraat om de hoek. Dat geldt natuurlijk zeker voor de SP-afdeling Rotterdam, die een hoekpandje in de Teilingerstraat huurt. Het verdwijnen van het hoofdkantoor is voor de afdeling jammer, want van oudsher kon die gebruikmaken van onder andere de vergaderzaal, voor ledenvergaderingen en het verzendklaar maken van de Tribune. De Rotterdammers zijn dan ook hard op zoek naar een betaalbaar alternatief – geholpen door mensen en ondernemers die de SP graag in de buurt hebben.

'Er werd nog wel eens 's avonds doorgewerkt'

friet bestellen maar ook hun problemen bespreken met de eigenaars aan een tafeltje als het even wat rustiger is.

Er zijn natuurlijk ook mensen die het niet zo erg vinden dat de SP weggaat. Het oude hoofdkantoor staat midden in een binnentuin. Dat betekent dat de ramen van het kan-

de SP, die liever zonder naam vermeld wordt ('want ik wil niet te boek staan als zeurkous'), had last van het partijkantoor: 'Er werd nog wel eens 's avonds doorgewerkt. De TL-buizen schenen dan zo mijn woonkamer binnen. Ik heb wel eens gevraagd – niet geklaagd! – of dat niet wat minder kon. Sindsdien deden ze wel netjes de luxaflex

WELKOM IN AMERSFOORT

De SP wordt in Amersfoort met open armen ontvangen. De omwonenden van het nieuwe hoofdkwartier, ondergebracht in een voormalig bankgebouw op de hoek van de Stationsstraat en de Snouckaertlaan, zijn er 'best wel een beetje trots op' dat de partijleiding voor deze locatie heeft gekozen. Met de komst van de SP krijgt het pand dat jarenlang leegstond een zeer passende functie. 'En,' zo is de algemene opvatting, 'dat oorspronkelijk spuuglelijke onderkomen is er na een ingrijpende verbouwing stukken mooier op geworden.'

De ligging is ronduit ideaal, vlakbij het geografisch middelpunt van Nederland en op drie minuten lopen vanaf het NS-station, op een steenworp afstand van de historische binnenstad. Het stationsgebied wordt wel eens pretentieus Manhattan aan de Eem genoemd. In moderne en dominante kantoorgebouwen zijn bedrijven gevestigd als KPN, Friesland Campina, Twijnstra Gudde, Arcadis, Agis en AKZO Nobel. Pal tegenover het SP-kantoor staat het NH Hotel. Dus wie na een lange vergadering de laatste trein mist, hoeft niet te wanhopen.

De directe burens wonen in een hip buurtje aan de voet van de Berg, de op een heuvel gebouwde villawijk. Aan de achterzijde van het station ligt het Piet Mondriaanplein als onderdeel van de enkele jaren geleden in gang gezette en nog niet afgeronde stadsvernieuwing, aansluitend op de kleurrijke volksbuurt Soesterkwartier. Geïnteresseerd in stedenbouwkundige spitsvondigheden? Maak er dan eens een wandelingetje.

Aan lunchadressen geen gebrek. Van meeneempizza's tot hamburgers, van kebab tot broodjes gezond, voor elke smaak is er wel wat wils. Twee eetgelegenheden springen er uit en verdienen op voorhand de sympathie van de rechtgeaarde SP'er. Of zoals Johan Lankreijer, bedrijfsleider van De Onthaasting, het zegt: 'Wat wij hier doen, is een schoolvoorbeeld van maatschappelijk ondernemen en past precies in de lijn van de SP.' Het bedienend personeel van De Onthaasting bestaat uit mensen met een verstandelijke beperking, die de tent onder deskundige leiding runnen. Voor deze doelgroep is werken bij De Onthaasting een belangrijke stap op weg naar meer zelfstandigheid. Aan de wanden van het gezellige etablissement hangen expressieve schilderijen van Piet Schopping, een kunstenaar met autisme.

foto Bram Petraeus

De Onthaasting.

Een ander project met een ideële insteek betreft First Class, een samenwerkingsverband tussen het bedrijfsleven en het onderwijs. Jongeren die dreigen voortijdig het onderwijs de rug toe te keren en Wajongers krijgen hier de kans om de basis te leggen voor een carrière in de horeca. Wie hiervoor wordt geselecteerd, krijgt hoe dan ook een baangarantie.

Een vaste waarde aan de Snouckaertlaan is zalencentrum De Amershof, ooit voortgekomen uit de Stichting Volksbouw, die zich inzette voor de bouw van woningen voor de SDAP, het NVV, de Stem des Volks en het Nivon. De stuurgroep van de verbouwing van het SP-pand heeft er een paar keer vergaderd. 'Ja, wij hebben ze al over de vloer gehad,' herinnert woordvoerder Hans Meijer zich. Meijer prijst De Amershof aan als kleinschalig en gezellig. De Amershof zat jarenlang tegen een leegstaand pand aan te kijken. 'Met de SP komt er tenminste weer wat leven in de brouwerij en ik maak er geen geheim van dat ik de SP en haar aanhang met open armen zal ontvangen.' Een voorkeursbehandeling krijgen ze niet: 'Wij maken geen onderscheid tussen onze klanten.'

Voor de route van het stationsgebouw naar de SP-burelen heb je geen GPS nodig. Steek het Stationsplein over en ga naar links, naar

beneden. Halverwege passeer je een rijtje hoge woningen. Op een van de gevels prijkt een plaquette die de voorbijganger erop attendeert dat op deze plek in april 1943 de Raad van het Verzet werd opgericht door verzetshelden als Dick van der Meer en Gerrit Kleinveld, de man over wiens ontsnapping uit Kamp Amersfoort een speelfilm is gemaakt. Het blijkt nu een christelijk studentenhuus te zijn. Bewoner Dave Leeftang, deeltijdstudent, legt uit dat er een speciale kamer beschikbaar is voor de tijdelijke opvang van mensen die in de knel zitten. 'Dat moet de SP toch aanspreken', veronderstelt Dave terecht. Hij is blij met de komst van de SP. 'Er zijn veel overeenkomsten tussen onze doelstellingen en die van de SP.' Dave hoopt dat iemand als Emile Roemer of Jan Marijnissen eens een bakje koffie komt drinken. Die uitnodiging staat.

Hoe ze bij Amersfoort Privé (om de hoek) denken over de SP mag buiten beschouwing worden gelaten, wat hier gebeurt (erotische ontspanning), speelt zich inderdaad uitsluitend in de privésfeer af. Naast deze massagesalon bevindt zich het kantoor van de Christelijke Maatschappelijke Vrouwenbeweging. Ze hebben, dat laat zich raden, onderling geen contact.

tekst Robin Bruinsma en Diederik Olders

SLIMMER WORDEN, KANSSEN BENUTTEN

Zo'n 3.000 leden hebben aangegeven dat ze zich actief willen inzetten voor de partij.

Afgelopen najaar hield de SP een ledenenquête. Uit de resultaten concludeert Arjan Vliegthart, directeur van het Wetenschappelijk Bureau van de SP, dat de partij er goed voor staat. 'We liggen op koers, de sfeer is goed en de leden waarderen de inzet van de partij.' Maar er is meer.

Van alle SP-Kamerleden wordt Emile Roemer door zijn partijgenoten het hoogst gewaardeerd: hij krijgt een 8,6 als rapportcijfer. Jan de Wit (7,9) en Ewout Irrgang (7,8) mogen zich nummer twee en drie noemen. De bekendste Kamerleden zijn Roemer en Harry van Bommel; zij worden door 90, respectievelijk 80 procent van de geënquêteerden gekend. Veruit de meeste SP'ers zijn optimistisch: maar liefst 73 procent verwacht dat de SP bij de eerstvolgende Kamerverkiezingen zetels zal winnen, slechts 2 procent verwacht verlies. Tweederde van de respondenten vindt dat de partij met andere partijen moet samenwerken in een kabinet. Linkse samenwerking geniet dan veruit de voorkeur: voor de voorstanders van samenwerking is de PvdA (79 procent) favoriet, GroenLinks (77 procent) volgt. Meer dan de helft van de SP-leden vindt de afbraak van sociale rechten en voorzieningen het grootste probleem van de samenleving op dit moment. En bijna de helft noemt de

oneerlijke verdeling van kennis, macht en inkomen in Nederland en in de wereld een groot probleem.

'Dat laatste vind ik echt iets om trots op te zijn,' zegt Arjan Vliegthart, 'want het toont aan dat SP'ers echte internationalisten zijn.' Tegelijkertijd laat de enquête zien dat sommige problemen die een aantal jaar geleden hoog op de agenda stonden nu minder urgent gevonden worden. Zo is het opvallend dat het internationaal terrorisme veel lager scoort als grootste dreiging dan tijdens de ledenenquête van 2005. Volgens Vliegthart heeft de ledenenquête naast de genoemde cijfers veel opgeleverd. Zoals het gegeven dat meer dan 3.000 leden aangeven dat ze zich actief willen inzetten voor de partij. 'Dat is een groot potentieel dat perspectieven biedt. Er ligt een belangrijke taak voor de afdelingen om te onderzoeken welke perspectieven dat zijn. Hetzelfde geldt voor het feit dat we van de enquête-deelnemers weten in welke bedrijfstak ze werken

en wat hun beroepsgroep is', aldus Arjan Vliegthart.

'Een partij voor de mensen is een partij ván de mensen'

Hij vervolgt: 'Aan ledenonderzoek heeft de partij altijd gedaan. Het is voor ons ook van groot belang. Een partij voor de mensen kan niets anders dan een partij ván de mensen zijn. Dat lukt alleen als we onze mensen, onze leden, kennen. Wie zijn zij? Anders gezegd: wie zijn wij? Wat drijft ons? Welke opleiding hebben we genoten, hoe kijken we tegen de politieke uitdagingen aan? Wie zijn onze mogelijke politieke bondgenoten? Van welke maatschappelijke organisaties zijn wij lid? Als we dat allemaal weten worden we sterker, slimmer en krijgen we de kans om ons potentieel optimaal te benutten. In die zin gaan we dan ook met de uitkomsten van de enquête aan de slag om nog gericht onze boodschap voor het voetlicht te brengen en mensen gericht te benaderen om zich in te zetten voor de partij.'

Aan de enquête deden bijna 16.000 leden mee, ruim eenderde van het totaal aantal leden. Die respons is iets lager dan bij de vorige ledenenquête in 2005. Vliegthart: 'Het blijft een uitdaging voor de partij om alle leden duidelijk te maken dat zij ertoe doen, dat hun mening en ondersteuning het verschil kan maken.'

Het actuele ledenaantal bedraagt 44.783 (stand 23 maart 2012). Daarmee is de SP nog steeds – na de PvdA en het CDA – de derde partij van Nederland. Wel is het ledental lager dan vorig jaar. Afgelopen jaar is namelijk een flink aantal zogenaamde 'spookleden' uitgeschreven: leden die al lange tijd geen contributie meer betaalden en niet reageerden nadat de partij hen benaderde.

Terug bij de rapportcijfers. De Tribune kreeg van de enquête-deelnemers het cijfer 7,6 – een ruime voldoende dus. De Tweede Kamerfractie scoorde met een 7,8 het hoogst. Opvallend detail: van alle items waar in de enquête om een rapportcijfer werd gevraagd (zoals de landelijke website, ROOD, de fracties in Eerste en Tweede Kamer, Europarlement, provincies) kreeg de Tribune met 92 procent de hoogste respons van allemaal.

tekst Rob Janssen
foto SP Zuidplas

Dennis de Jong (midden) op werkbezoek in Scheveningen.

‘HELP DE ONDERNEMERS’

Ondernemers en de SP worden soms weggezet als tegenpolen. Niets is minder waar, zo bleek wel op de MKB-dag op 19 maart. Deze middag is door de SP en MKB-Nederland samen georganiseerd. Initiatiefnemers SP-Tweede Kamerlid Sharon Gesthuizen en SP-Europarlementariër Dennis de Jong zetten zich al jaren in voor het midden- en kleinbedrijf.

Tijdens de MKB-dag in stadskasteel Oudaen, in de Utrechtse binnenstad, worden in een bomvolle zaal de specifieke problemen besproken waar ondernemers tegenaan lopen. Zo gaat het over oplichters die het vooral op kleine ondernemers gemunt hebben en over banken die hen in de steek laten. Patricia Hoogstraaten van het Vakcentrum voor zelfstandige ondernemers in de detailhandel: ‘Deze bijeenkomst had makkelijk nog uren langer kunnen duren, want de ondernemers willen graag gehoord worden door de politiek en kennismaken met de SP. MKB-bedrijven proberen goed voor hun personeel te zorgen en een bijdrage te leveren aan hun omgeving. Dat matcht met de SP.’

Dat ondernemers inderdaad graag zaken aan willen kaarten bij de SP bleek ’s ochtends al, tijdens een werkbezoek van Dennis de

Jong aan een project van Van den Biggelaar Aannemingsbedrijf in Scheveningen. Projectleider Henk Kleinloog: ‘Omdat de gemeente Den Haag een redelijk MKB-vriendelijke aanbestedende dienst heeft, hebben we in concurrentie met het grootbedrijf deze opdracht voor het versterken van de kustverdediging en het vernieuwen van de boulevard binnen kunnen halen. Veel andere overheden combineren zoveel projecten in één opdracht dat de eisen waaraan bouwbedrijven moeten voldoen te hoog worden voor midden- en kleinbedrijven.’ De Jong: ‘Overheden hoeven volgens de Europese regels opdrachten helemaal niet samen te voegen. En als ze onder een bepaald bedrag blijven, mogen ze ook via een vereenvoudigde aanbesteding gegund worden. Dat is iets waar onze gemeenteraadsleden op kunnen letten.’

’s Middags, tijdens de MKB-dag, uiten de ondernemers nog meer verzoeken. Zo houdt Hans Biesheuvel, voorzitter van MKB-Nederland, een betoog over ondernemen in tijden van crisis. ‘Ik voel me op m’n gemak hier. Ondernemers zeggen ook waar het op staat, geen vage taal. Ondernemers hebben een overheid nodig die eerlijk is en afspraken nakomt. Premier Rutte beloofde op zijn derde dag dat de bezuinigingen niet zouden leiden tot hogere lokale lasten, maar ik heb een schier oneindige lijst van lokale lastenstijgingen die allemaal terechtkomen bij de kleine ondernemers. De SP zit in veel gemeentebesturen, dus doe daar wat aan. Dan help je de ondernemers.’ Een adviseur van de Van den Biggelaar Groep, Theo van der Kuil, is ook naar de MKB-dag gekomen. Achteraf vertelt hij dat hij nooit links zal stemmen, maar de bijeenkomst toch zeer zinvol vond. ‘We hebben een gemeenschappelijk belang en de SP is heel erg betrokken bij kleine en middelgrote ondernemingen.’

tekst Jola van Dijk
foto Niels Jongerius

 Voor een uitgebreider verslag,
zie www.sp.nl/economie

LINKSVOOR

‘ROTTERDAM IS NOG LANG NIET AF’

Querien Velter (27) is geboren in Roermond en verhuisde voor haar studie architectuur naar Rotterdam. Ze voelde zich er meteen thuis en door haar activiteiten als actief lid en organisatiesecretaris van de lokale SP-afdeling voelt ze zich verbonden met Rotterdam. ‘Je komt ineens op zoveel meer plekken en praat met mensen waar je anders nooit mee gepraat zou hebben.’

tekst Jola van Dijk
foto Roy Kuis

› **Wat doe je in het dagelijks leven?**

‘Als *organizer* bij Abvakabo FNV werk ik met zorgmedewerkers in verpleegtehuizen. Ik ben continu bezig met wat je ook bij de SP doet: praten met mensen over wat er leeft en samen strijden om het beter te krijgen. Voor mensen die altijd voor andere mensen zorgen is het vaak moeilijk om voor zichzelf op te komen.’

› **Iets heel anders dan architectuur.**

‘Tijdens het afstuderen, twee jaar geleden, ben ik in een opwelling lid geworden van de SP. Je bent dan zo druk bezig met een ontwerp waar niemand wat aan zal hebben, behalve jijzelf om je papiertje te halen. Ik wilde iets gaan doen waar anderen ook iets aan hebben. Bij de SP merkte ik hoe fijn het is om mensen te organiseren en actie te voeren. Toen het moeilijk bleek om een baan in de architectuur te vinden kwam de vakbondsvacature langs en heb ik de gok gewaagd.’

› **Waarom koos je voor de SP?**

‘Van jongs af aan kan ik al boos worden om al het onrecht. De SP is de enige politieke partij die daar echt iets aan probeert te veranderen. Het is absurd dat in een land als Nederland mensen keihard werken voor een minimumloon en daar nauwelijks van rond kunnen komen.’

› **Wat is je favoriete plek op de wereld?**

‘Ik heb een half jaar in Melbourne gestudeerd en daar hebben ze alles waar ik van hou. Kroegjes met muziek, en veel kunst en cultuur. Daar zou ik wel naartoe willen verhuizen, maar ik voel me te veel verbonden met Rotterdam. Omdat het een redelijk imperfecte stad is, heb je het gevoel dat je ook echt wat kan betekenen. Het voelt alsof ik nog niet klaar ben hier.’

‘NU IS HET MENENS’

De geest is uit de fles: Russische burgers besloten bij de laatste twee verkiezingen zelf toe te gaan zien op een eerlijk verloop. De organisatie Burger-Waarnemer staat symbool voor het nieuwe Rusland, waarin burgers het heft in handen nemen. Maita van der Mark, SP-wethouder in Diemen, liep tijdens de presidentsverkiezingen met de burgerwaarnemers mee.

Maita van der Mark in Moskou met SP-senator Tiny Kox, die de waarnemingsmissie van de Raad van Europa leidt. Kox: ‘De verkiezingen zijn voorbij, de strijd om eerlijke verkiezingen is pas begonnen.’

Presidentsverkiezingen in Rusland, begin maart. De Russische maatschappij verandert: burgers gaan de straat op en nemen het heft in eigen handen. Als er ooit teruggekeken wordt op deze periode in de Russische geschiedenis, dan verdienen de mensen die de actie ‘Word burger-verkiezingswaarnemer’ ontwikkelden een ereplaats. Mensen die geraakt zijn door misstanden in hun samenleving en daarvoor gezamenlijk in actie komen. Elena Zacharova, gepensioneerd orkestmeester bij een balletgezelschap, weet nog goed wanneer zij besloot actief te worden. Dat was in de herfst van 2011 toen Poetin en Medvedev samen op televisie verschenen en vertelden dat ‘zij hadden besloten’ dat Poetin presidentskandidaat werd. Met de duidelijke boodschap dat hij het beste was voor de toekomst van Rusland. ‘Ik was verontwaardigd. Hoezo “wij hebben besloten”?! En ik dan als kiezer?’

Konstantin Milchin staat in de rij om zich in te schrijven. Het bureau van Burger-Waarnemer heeft onderdak gevonden bij het campagnebureau van presidentskandidaat Prochorov in de Tverskojstraat vlak achter het Rode Plein. Een lange, warme pijpenla zonder ramen, waar vrijwilligers van negen tot negen burgers inschrijven. En waar, achter een dun projectiescherm, twee keer per dag aspirant-waarnemers aanschuiven bij een openbare instructie. Een geroezemoes

van jewelste, in een sfeer van enthousiasme en voorzichtig optimisme. Konstantin, een jonge literatuurcriticus die een paar jaar in Duitsland heeft gewoond, vertelt dat hij voor het eerst waarnemer wordt: ‘Bij de parlamentsverkiezingen in december 2011 was het burgerwaarnemerschap nog een uit de hand gelopen grap. Nu is het menens en veel beter aangepakt. Ik doe dit omdat ik in een normaal land wil wonen, met normale verkiezingen en normale politici.’

Meerdere organisaties, zoals Burger-Waarnemer, Liga van Kiezers en Stem, hebben samengewerkt met oppositiepartijen om de

Elena Zacharova van de organisatie Burger-Waarnemer.

beweging groter en professioneler te maken. En dat is gelukt. Waren er bij de parlamentsverkiezingen nog enkele tienduizenden burgerwaarnemers, bij de presidentsverkiezingen waren er naar schatting een half miljoen actief bij de ruim 90.000 stembureaus. Met de kanttekening dat een niet gering percentage van hen gestuurd werd door de partij van Poetin, Verenigd Rusland. De beweging lijkt een blijvertje, omdat ze mensen aantrekt uit alle lagen van de bevolking. Jong, oud, laag- of hoogopgeleid, op het Westen georiënteerd of meer traditioneel Russisch. Tot de laatsten behoort Tatjana Danilova, een vrouw van middelbare leeftijd. Waarom doet zij mee? ‘Ik hou van mijn land. Het maakt mij niet uit wie wint, als het maar eerlijke verkiezingen zijn. Zodat de demonstraties niet meer nodig zijn en de rust terugkeert. In december deed mijn zoon mee als waarnemer. En nu ga ik het ook doen, samen met mijn dochter.’

Op de verkiezingsdag hebben Milchin en Danilova in de Moskouse stembureaus waar zij geplaatst waren geen flagrante overtredingen gezien. Al waren die er wel in de rest van Moskou: touringcars met gekochte stemmers die meerdere malen stemden en aanvullende kieslijsten die dezelfde dag werden toegevoegd aan het protocol. Wel vertelden de waarnemers dat het wat rommelig was en dat leden van het stembureau onzeker waren over de procedures. Dat is niet vreemd in een land waar in zekere zin nooit echt eerlijke verkiezingen zijn geweest. Maar de Russen leren nu zelf erop toezien dat toekomstige verkiezingen dat wel worden.

Kort na de presidentsverkiezingen stromen de aanvragen van mensen die verkiezingswaarnemer willen worden bij lokale en regionale verkiezingen alweer binnen.

tekst en foto's Maita van der Mark, SP-wethouder in Diemen

 Tiny Kox' dagboek van de presidentsverkiezingen in Rusland: sp.nl/9z53y

Bewoonster van woonoord Lunetten, het voormalige concentratiekamp Vught waarin vanaf 1951 gezinnen van Molukse KNIL-militairen werden gehuisvest.

‘DE MOLUKSE GEMEENSCHAP IS DOOR NEDERLAND BELAZERD’

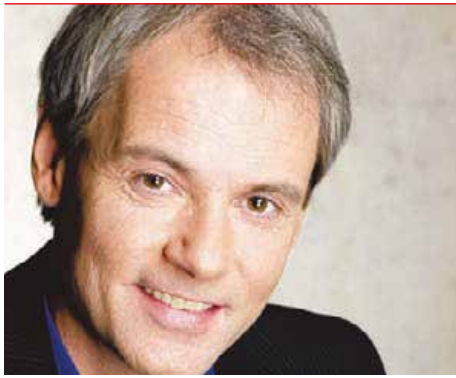
› **Wat is het voor boek?**

‘Het is een roman met een sterk autobiografisch karakter. De auteur, Sylvia Pessireron, is van Molukse afkomst. Ik ken haar al jaren, omdat ik me met Indonesië en de Molukken

bezighoudt. Ze heeft ook het boek *Molukkers in Nederland* geschreven, een aanrader voor iedereen die iets over de Molukkers wil weten.’

› **Waar gaat het over?**

‘Over de relatie tussen vader en dochter en over het verraad van Nederland aan de Molukkers die bij de KNIL (Koninklijk Nederlands-Indisch Leger –red.) zaten.’

HARRY LEEST

WIE Harry van Bommel, SP-Tweede Kamerlid, woordvoerder Buitenlandse Zaken

LEEST De verzwegen soldaat, Sylvia Pessireron, uitg. House of Books (2012)

ISBN 978-90-74736-41-1

› Wat heeft je het meest geraakt?

‘Als Marcus, de hoofdpersoon, en zijn zwager Karel worden gearresteerd door de bezettende Japanners, wordt er een Nederlandse vlag gevonden in het huis. “Verrader”, roept de Japanse officier. “Nee, dat ben ik niet”, zegt Karel. Hij moet vervolgens van de officier over de Nederlandse vlag lopen. In plaats daarvan begint hij enigszins vals het Wilhelmus te zingen. Dat loopt niet goed af. Die passage lees je met verdriet en woede: alsof er een familielid van je wordt vermoord voor je eigen ogen.’

› Waarom kwamen er eigenlijk Molukse militairen van de KNIL naar Nederland?

‘Ze kwamen op dienstbevel naar Nederland, aanvankelijk ter bescherming van hun eigen veiligheid. Toen ze hier waren, moesten ze hun uniform uittrekken en werden ze

allemaal ontslagen. Dat leidde tot totale deceptie omdat ze meenden gewoon lid te zijn van de Nederlandse krijgsmacht.’

› Waarom weten we in Nederland zo weinig van deze geschiedenis?

‘Nederland heeft altijd moeite gehad met het eigen koloniale verleden. Dit is onderdeel van dat verleden en we verdrukken het liever. De treinkaping heeft ons pijnlijk herinnerd aan de aanwezigheid van Molukkers die dachten hier tijdelijk te zijn. Het beeld van de treinkaping overheerst het vraagstuk. Zelfs nu nog is de RMS (Republiek Maluku Selatan; Republiek der Zuid-Molukken –red.) een besmet begrip. Dat is volledig ten onrechte. Bij de onafhankelijkheid zijn de Molukkers beloften gedaan die niet zijn nagekomen. Niet door Indonesië, maar ook niet door Nederland. Dat blijft een heikel punt.’

› De burgemeester van Leerdam roept Nederland op om excuses aan te bieden. Waarom?

‘Wie zich in de geschiedenis verdiept, zoals burgemeester Molkenboer heeft gedaan, kan niet anders dan vaststellen dat de Molukkers die werden verscheept naar Nederland zijn belazerd. Niet alleen bij hun komst naar hier, maar decennialang, in kampen als Vught, in woonwijken en zelfs daarna nog. Nederland heeft nooit de intentie gehad de Molukse aspiraties te steunen. Dat is een politieke keuze, maar kom daar dan eerlijk voor uit.’

› Wat had Nederland kunnen doen?

‘Nederland had meer moeten doen om de oorspronkelijke beloften recht te doen. Dat geldt voor toen. De afgelopen vijftien jaar had Nederland meer moeten doen om respect voor de mensenrechten af te dwingen op de Molukken – en ook Papoea. Dat is niet gebeurd. Op het hijsen van de Molukse vlag staat jarenlange gevangenisstraf. De mensenrechten op de Molukken worden met voeten getreden. De rol van het Indonesische leger is zonder meer verwerpelijk, niet alleen in militaire zin maar ook economisch. Het leger treedt feitelijk op als economische macht. Op de Molukken heerst schrijnende armoede. Ondertussen probeert de Indonesische regering in Nederland overtollige tanks te kopen en zijn er in de Tweede Kamer zelfs partijen als het CDA die met droge ogen beweren dat dit goed is voor de dialoog over de mensenrechten. Veel gekker moet het niet worden.’

› Maar zou Nederland geen excuses van de Molukse gemeenschap moeten eisen, vanwege de gijzelingen in de jaren zeventig?

‘Het gijzelen van burgers moet ondubbelzinnig worden veroordeeld. In het boek van Sylvia Pessireron komt dit vraagstuk uitgebreid aan de orde. Kinderen van KNIL-militairen hebben de politieke last van hun ouders overgenomen en handelden met verkeerde middelen. Het boek geeft op dit punt veel inzicht. Overigens is de wijze waarop de trein bij De Punt werd bevrijd ook zeer discutabel. Voor zover ik het kan beoordelen zijn daar onnodig mensenlevens verspild. Dat zou nog eens nader onderzocht moeten worden, want het fijne daarvan zijn we nooit te weten gekomen. Ik hoor dat ook van mensen die als gegijzelde in de trein hebben gezeten.’

› Waar komt jouw betrokkenheid bij de Molukse gemeenschap vandaan?

‘In mijn studie Politieke Wetenschappen heb ik veel aandacht besteed aan migratie naar Nederland. De komst van Molukkers vormde daarin een uniek hoofdstuk, volstrekt onvergelijkbaar met de komst van andere etnische groepen. Ik voel verwantschap met de Molukkers vanwege hun strijdbaarheid tegen de Indonesische onderdrukking. Dat heb ik overigens ook met de Koerden, de Palestijnen, de Tibetanen, de Oeigoeren, de Papoea's en ga zo maar door. “It comes with the territory”, zeggen mijn Amerikaanse vrienden.’

› Waarom raad je ons dit boek aan?

‘Het raakt een donkere maar onbekende bladzijde van de Nederlandse koloniale geschiedenis waar we niet trots op kunnen zijn. Het is vlot geschreven, soms spannend, soms romantisch. Deze familiegeschiedenis, vermengd met onze gedeelde historie, verdient het om te worden verfilmd.’

tekst Daniël de Jongh

foto Rob Bogaerts / Spaarnestad Photo

www.harryvanbommel.nl

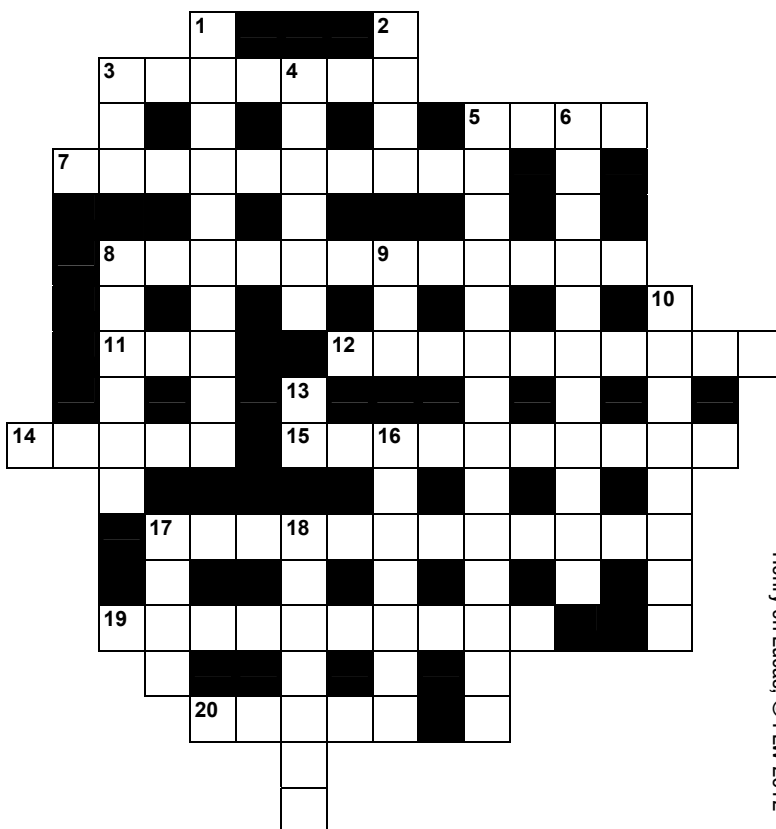
CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 3 Bijzondere onderscheiding voor het plantje Veronica. (7)
- 5 Vloeistof kruipt, smeert en masseert. (4)
- 7 Is proper aangetrouwd. (10 en 6,4)
- 8 Weggebruikers krijgen hiervoor een bon, autostickers niet. (12)
- 11 Gek onderdeel van een roeiboot. (3)
- 12 De wijze waarop de priester die eredienst voorgaat is bedrieglijk! (3,7 en 10)
- 14 Schaakstuk een klap verkopen. (5)
- 15 Die kostuums nemen je vriend te grazen. (10 en 4,6)
- 17 Skiwedstrijd voor giganten. (12)
- 19 Voormalig muziekinstrument reinigt nu vuile kleding. (3,7 en 10)
- 20 Als ze gaar zijn, kun je ze rooien. (5)

Verticaal

- 1 Maakt geen graan? Wel specie! (10)
- 2 Zakenpartner van een koude lekkernij? (2, 2 en 4)
- 3 Die afkorting gaat maar door. (3, afk.)
- 4 Tourdeelnemer kan ook teruglopen. (6)
- 5 Wordt niet-sinister geschreven met een r, een a, een m en een p. (14)
- 6 Complex ingepakt. (11)
- 8 Kledingstuk is nuttig bij afzwemmen voor diploma-A. (6)
- 9 In België voorspellen zij het weer zonder Nederland. (3, afk.)
- 10 Doe eens gek met een sjabloon. (5,3 en 8)
- 13 Zet die centimeter maar op mijn rekening. (2, afk.)
- 16 Stof verminderen. (7)
- 17 Linksom of rechtsom, het blijft vreemd. (4)
- 18 Met die kaart zojuist verzekerd van verpleging. (7 en 4,3)

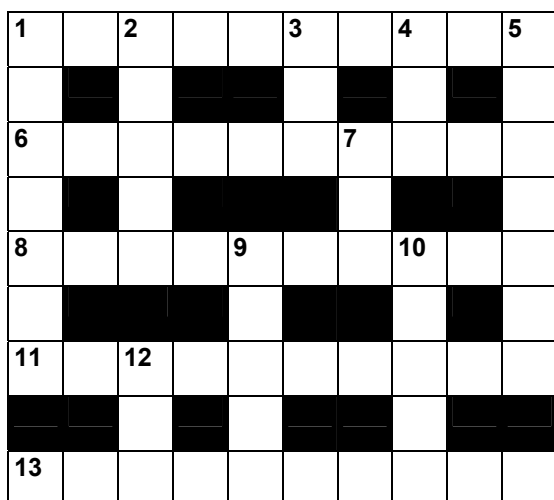

Henry en Lucas, © FLW 2012

HISTORISCHE KRUISWOORDTEST

Horizontaal

- 1 Massale (historische) bekering tot het christendom. (10)
- 6 Alja..., Russisch schrijfster van dagboekverhalen over ervaringen vóór en na de Russische Revolutie. (10)

- 8 Afbeelding ontstaan door inkt of verf door een zeef te duwen waarin een ontwerp is aangebracht. (10)
- 11 Naam aanhangers graaf van Vlaanderen verwijst naar de 'Vlaamse Leeuw'. (10)
- 13 VOC-ontdekkingsreiziger onderzocht 'Nieuw-Holland' (en er werd een zee naar hem genoemd). (4+6)

Verticaal

- 1 Groeningestad, zo geheten vanwege het gevecht op de Groeningekouter (in 1302). (7)
- 2 Onderbreking zitting volksvertegenwoordiging, zonder formele sluiting. (5)
- 3 Supercomputer uit 2007 kreeg de Sanskrit-naam 'Nummer Een'. (3)
- 4 Filmgevoeligheid, ruimtetelescoop en managementstandaard. (3, afk.)
- 5 Zoon van koning Minos verdronk in honing, en kwam tot leven door kruid. (7)
- 7 Duits-nationalistische politieke partij, opgericht in 1964. (3, afk.)
- 9 Naam biologisch molecuul dat oorspronkelijk 'van de eerste orde' heette. (5)
- 10 ...Novarum. Encycliek van Paus Leo XIII. (5)
- 12 Koosnaam van Abraham Lincoln. (3)

OPLOSSINGEN MAART

CRYPTOGRAM

Horizontaal

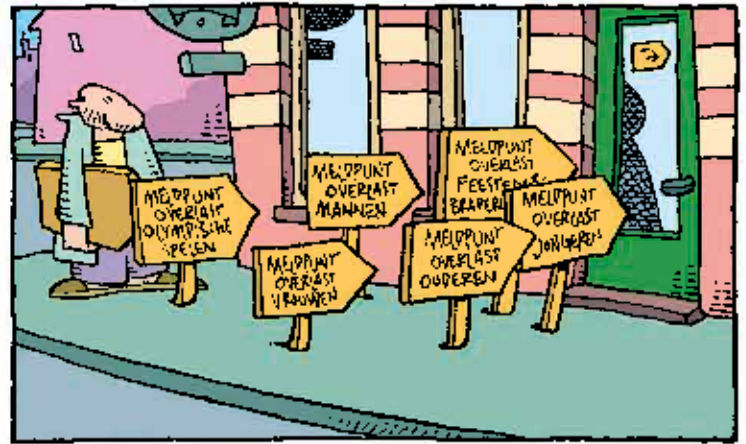
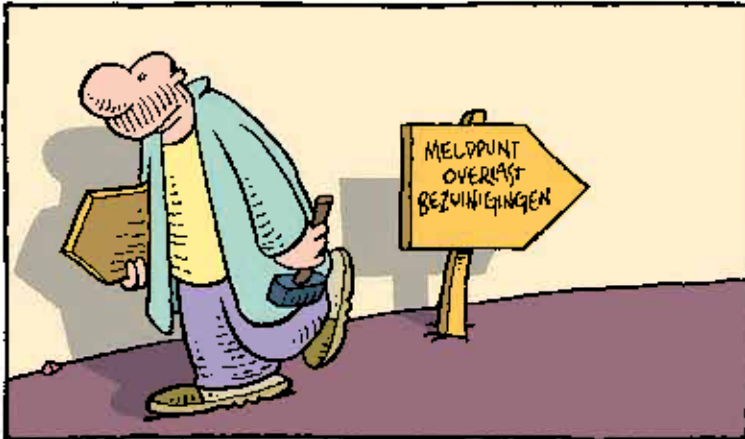
- 4) Weekdieren 7) Ribstuk 8) Nauw 9) Ronde 12) Voeding 13) Uwe
- 15) Derde 16) Kroonkurk 18) Straten 19) Aardig 20) Genade 21) Besturen.

Verticaal

- 1) Kleinkind 2) Getild 3) Werkgever 5) Dataverkeer 6) Burgervader
- 10) Napraten 11) Euroland 14) Beleggen 17) Kaars.

De winnaar van het cryptogram van maart is **Leo Moen uit Kortenhoeve**. Stuur uw oplossing vóór 24 april naar de puzzelredactie van de Tribune; Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort of tribunepuzzel@sp.nl
Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verlost uit de SP-boekenstal.

THEO DE BUURTCONCIËRGE

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 48 • nr. 4 • april 2012 • €1,75 • www.sp.nl

DE SP VERHUIST

VAN:
VIJVERHOFSTRAAT 65, ROTTERDAM

NAAR:
SNOUCKAERTLAAN 70
3811 MB AMERSFOORT

16 APRIL!

